

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1086/22-T

Název	Mateřská škola Ostrava-Dubina, F. Formana 13, příspěvková organizace
Sídlo	Františka Formana 251/13, 700 30 Ostrava-Dubina
E-mail	skola@msformana.cz
IČ	75029821
Identifikátor	600144534
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Martina Raková
Zřizovatel	statutární město Ostrava, Městský obvod Ostrava-Jih
Místo inspekční činnosti	Františka Formana 251/13, 700 30 Ostrava-Dubina
Termín inspekční činnosti	6. 6. 2022 – 9. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Ostrava-Dubina, F. Formana 13, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Předškolní vzdělávání je poskytováno celkem v osmi třídách, z nichž tři jsou zřízeny pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, jedna uplatňuje principy Montessori pedagogiky a čtyři jsou běžného typu. Děti jsou do běžných tříd zařazovány podle věku, speciální třídy a Montessori jsou věkově smíšené. V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 160 dětí ve věku od tří do šesti až sedmi let, 42 dětem byly školským poradenským zařízením diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby. Zákonní zástupci jednoho dítěte oznámili ředitelce jeho individuální vzdělávání. Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na nástěnkách ve vnitřních prostorách školy a na internetových stránkách www.msformana.cz. Široké veřejnosti se škola prezentuje mj. prostřednictvím příspěvků do zpravodaje Jižní listy, který vydává městský obvod Ostrava-Jih.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci od roku 2006. Její kvalitní manažerské schopnosti v jednotlivých oblastech řízení školy a metodické vedení pedagogických pracovníků přispívají k perspektivnímu rozvoji školy. Klade důraz na vzájemnou důvěru a vhodnými podmínkami podporuje spolupráci zaměstnanců napříč celou školou. Vizi školy je nabídnout dětem podnětné, zajímavé a obsahově bohaté prostředí, které v nich bude probouzet aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat a ukázat vše, co zvládne a dokáže. Zaměstnanci jsou s vizí ztotožnění a společně určují směr, kterým se škola ubírá. Souhra všech aktérů vzdělávání vytváří pozitivní klima s dobrými prosociálními vztahy.

Ředitelkou nastavený kontrolní a hospitační systém přináší přehledný vhled do výchovně vzdělávacího procesu. Některé kompetence vhodně delegovala na svou zástupkyni. Ve spolupráci s ní jsou plánovány a realizovány hospitace, závěry z nich poskytují učitelkám zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce a doporučení pro další činnost. Pravidelně konané pedagogické rady jsou efektivně využívány nejen k projednávání organizačních záležitostí, ale především pro řešení výchovně vzdělávacího procesu a sdílení zkušeností získaných dalším vzděláváním pedagogických pracovníků. Tomu věnuje škola přiměřenou pozornost, při výběru jsou zohledňovány zájmy učitelek s přihlédnutím k potřebám školy. V době inspekční činnosti bylo vzdělávání zajištěno dostatečným počtem učitelek. Ve speciálních třídách a třídě, kde bylo integrováno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami je jejich práce podpořena přítomností asistentky pedagoga. Vedení školy nastavilo vhodně přímou pedagogickou činnost, čímž umožnilo maximální souběžné působení dvou učitelek. Jejich působení ve třídách bylo promyšlené, zajišťovalo velmi dobré podmínky pro vzdělávání dětí a podporovalo realizaci náročnějších aktivit.

Škola má pro svou činnost vytvořeny velmi dobré prostorové i materiální podmínky. Zapojením školy do různého spektra projektů se ředitelce dlouhodobě daří získávat finanční prostředky, se kterými hospodaří účelně. Využívá je např. ke zlepšení zázemí pro děti a realizaci projektových dnů. Škola také systematicky doplňuje didaktické pomůcky, ICT techniku (interaktivní tabule, tablety, digitální pomůcky), stavebnice, výtvarný i tvořivý materiál. To vše se následně příznivě promítá do práce s dětmi, vytváří podnětné prostředí pro osobnostní rozvoj dětí i rozvoj jejich funkčních gramotností. Třídy jsou zařízeny dětským nábytkem respektujícím ergonomické požadavky. Prostory školy jsou estetické, k výzdobě jsou ve velké míře využity vlastní práce dětí, což podporuje jejich sebedůvěru a sebevědomí. Spojovací chodba mezi pavilony byla využita k umístění společně chovaných

drobných zvířat a byl zde vytvořen prostor pro interaktivní výstavu nabízející dětem úkoly k plnění spolu s rodiči při příchodu nebo odchodu ze školy. Na budovu školy bezprostředně navazuje rozsáhlá zahrada, která je vybavena pestrou škálou herních prvků, její součástí je také dopravní hřiště, což děti vybízí k aktivnímu pobytu a přirozenému rozvoji pohybových dovedností. Školní zahrada je v odpoledních hodinách zpřístupněna široké veřejnosti, to omezuje její celodenní využití školou.

Ředitelka školy věnuje náležitou pozornost zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Pomocí nastavených pravidel škola seznamuje děti s možným nebezpečím a riziky, což se příznivě odráží i v minimálním počtu úrazů. Vedení školy provádí analýzu úrazovosti a přijímá následná opatření. Bezpečnost dětí před volným vstupem cizích osob do budovy byla v době inspekční činnosti zajištěna.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh vzdělávání byl realizován napříč jednotlivými třídami v souladu s třídními vzdělávacími programy, jejichž zpracování vycházelo ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem Duhová školka. Vzdělávací nabídka byla učitelkami promyšlená, prostředí tříd vždy signalizovalo právě probírané téma. Učitelky svým vstřícným, empatickým a respektujícím přístupem vytvářely pro děti příjemné a podporující prostředí s přátelskou a tvůrčí atmosférou, čímž docházelo k posilování sociálních vztahů a přirozenému dodržování nastavených třídních pravidel.

V dopoledním vzdělávacím bloku měly děti dostatek prostoru pro vzájemnou komunikaci, spontánní sociální učení i tvořivou dětskou hru s využitím hraček. Volná hra dětí byla učitelkami vhodně doplňována nabídkou částečně řízených aktivit, které byly zaměřeny na rozvoj grafomotoriky, předčtenářské a předmatematické gramotnosti nebo prostorovou orientaci, běžně byla využívána také ICT technika. Všechny nabízené aktivity byly tematicky propojeny s právě probíhajícím integrovaným blokem. Dětem byla ponechána možnost dle svého zájmu samostatně rozhodnout o zvolené aktivitě, přispívala k tomu také volná dostupnost didaktických pomůcek, stavebnic, hraček i výtvarného materiálu. V řízených činnostech byly vhodně zařazeny aktivity zaměřené nejen na samostatnou práci dětí, ale také práci ve skupinách, která podporovala schopnost dětí domluvit se, pomáhat si a do určité míry spolupracovat. Docházelo k účelnému střídání mnoha pedagogických metod, což spolu s průběžnou motivací přispívalo k vysokému zájmu dětí o nabízené aktivity a k jejich radostnému zapojení do nich. Vše bylo připravováno s ohledem na předchozí zkušenost, s vazbou na propojení s běžným životem, děti získávaly nové znalosti, dovednosti a schopnosti prožitkovým učením. Nabízené činnosti však nebyly diferencovány s ohledem na široké rozpětí věkového složení tříd, ani v souvislosti s výsledky pedagogické diagnostiky. Předkládání pouze jedné úrovně obtížnosti nezohledňovalo individuální schopnosti, znalosti a dovednosti jednotlivých dětí, a tím nedocházelo k maximální podpoře rozvoje jejich potenciálu.

Učitelky pravidelně zařazovaly do denního programu řízené pohybové aktivity, které zahrnovaly zdravotní cviky s kontrolou a korekcí jejich správného provedení. Cvičení doplňovaly pohybovými hrami, písněmi a říkankami s pohybem, dechovým cvičením nebo relaxací. Pohybové dovednosti i celková zdatnost dětí byla rozvíjena při pobytech venku. V rozlehlé zahradě děti využívaly moderní herní prvky, které poskytly dětem příležitost ověřit svou obratnost a odvahu při jejich zdolávání. Bohatá zeleň, hmyzí hotel a vyvýšené záhony vhodně vedou k aktivnímu pozorování přírody a péči o ni. Každodenní účelné využívání dopravního hřiště přináší dětem možnost vyzkoušet si rozličné dopravní situace.

Dohlížející učitelkou bylo důsledně vyžadováno dodržování pravidel silničního provozu i potřebná bezpečnost dětí.

Hodnocení dopoledních aktivit probíhalo průběžně, oceňování projevů a výkonů jednotlivých dětí bylo vhodné vzhledem k jejich možnostem. Úroveň poskytované zpětné vazby byla v jednotlivých třídách velmi odlišná. Inspekčním týmem bylo zaznamenáno ojedinělé hodnocení s prvky formativního hodnocení, ale také jen všeobecná pochvala za odvedenou práci bez jakékoliv konkretizace. Děti byly vedeny k sebehodnocení, většinou jim však nebyla pedagogicky poskytnuta odpovídající zpětná vazba, která by vyzdvihla jejich pokroky.

Škola klade důraz na cílené a včasné vyhledávání dětí s narušenou komunikační schopností, pedagogové identifikují případná rizika a přijímají opatření v podobě konzultací s rodiči a individuálního přístupu na základě zpracovaného plánu pedagogické podpory. Pokud jsou po určité době tato opatření učitelkami vyhodnocena jako nedostatečná, doporučuje škola zákonným zástupcům odborné vyšetření ve školském poradenském zařízení, na základě kterého může dojít k následnému zařazení dítěte do speciální třídy. V těchto třídách probíhá rovněž vzdělávání podle třídních vzdělávacích programů, ale za sníženého počtu dětí. Učitelky se, v rámci souběžného působení a ve spolupráci s asistentkami pedagoga, věnovaly dětem individuálně, zaměřovaly se zejména na podporu jejich kognitivních funkcí, jazykových rovin, cílený rozvoj jemné a hrubé motoriky, což přispívalo k jejich zdárnému rozvoji a nápravě řeči. Většina dětí dochází se svými rodiči ke klinickému logopedovi, škola následně pracuje s jeho závěry a poskytuje dítěti individuální i skupinové cvičení. Při individuální integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných tříd, které svými projevy a chováním narušují vzdělávací činnosti ostatních dětí, vedení školy ve spolupráci s učitelkami, asistenty pedagoga, rodiči i školským poradenským zařízením situaci řeší a cíleně vyhledává možnosti organizace vzdělávání, která by byla ku prospěchu všech dětí dané třídy.

Vzdělávání dětí ve třídě, kde jsou uplatňovány principy Montessori pedagogiky, bylo založeno na důsledné individualizaci vzdělávací nabídky. Učitelky v této třídě každodenně využívaly pedagogickou diagnostiku k podpoře jednotlivých dětí s maximálním důrazem na vývojovou posloupnost ve všech oblastech jejich rozvoje. Pestrá vzdělávací nabídka cíleně rozvíjela elementární dovednosti podporující budoucí čtení a počítání, prostorovou orientaci nebo jemnou motoriku. Děti byly v této třídě vedeny k respektu vůči ostatním, bylo zřejmé obeznámení se s pravidly třídy a jejich dodržování. Učitelky děti vybízely k samostatnému hledání řešení problémů, v případě potřeby byly připraveny jim pomoci.

Děti měly osvojeny sebeobslužné návyky, které uplatňovaly při oblékání, hygieně a stolování. Škola nevěnuje dostatečnou pozornost správnému držení psacího náčiní, lžice nebo jídelního příboru, děti nejsou systematicky vedeny k nápravě špatného úchopu. Taktéž není důsledně vyžadován správný sed na židli při práci nebo stravování, čímž nevzniká odpovídající návyk potřebný pro budoucí vzdělávání i praktický život. Děti měly ve třídách k dispozici pitný režim, jeho efektivní využití nebylo inspekčním týmem zaznamenáno. Učitelky děti nevybízely k jeho využití, ani je nemotivovaly svým příkladem. Ve škole byla respektována individuální potřeba relaxace a odpočinku dětí všech věkových kategorií, dětem s nižší potřebou spánku byly nabízeny klidové aktivity.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vstřícná atmosféra ve třídách s širokou nabídkou didakticky zacílených a tvořivých činností podporovala v dětech důvěru ke komunikaci s dospělými i mezi sebou navzájem.

Zaměstnanci školy se svým přístupem k dětem podíleli na vytvoření podnětného prostředí podporujícího učení, z projevů dětí bylo zřejmé, že se ve škole cítí bezpečně a spokojeně. Orientovaly se v prostředí školy, dovedly adekvátně reagovat na pokyny pedagogů a se zájmem se zapojovaly do nabízených činností.

Dosahované výsledky vzdělávání odpovídaly dílčím cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Pedagogická diagnostika byla prováděna pravidelně, její zjištění však nebyla, s výjimkou Montessori třídy, dostatečně zohledňována při plánování a realizaci vzdělávací nabídky, která tak nebyla individualizovaná a systematicky diferencovaná.

Vzdělávání dětí v logopedické třídě vycházelo z doporučení školského poradenského zařízení, podpůrná opatření byla realizována v plném rozsahu a na vysoké úrovni. Úzká spolupráce učitelek a asistentek vytvářela ve třídě podnětné prostředí s respektováním jejich individualit, společně je zapojovaly do činností a podporovaly v nich zájem o vzdělávání. Správný mluvní vzor učitelek i asistentek pedagoga posiloval u dětí jejich dovednost správné výslovnosti jednotlivých hlásek, komunikační schopnosti i jejich mluvní apetit.

Škola dlouhodobě buduje dobré vztahy s rodiči dětí, se spolkem rodičů Duhovka organizuje společné aktivity pro děti. Komunikace pozorovaná během inspekční činnosti mezi zákonnými zástupci, pedagogy i ostatními zaměstnanci školy byla přátelská a otevřená. Aktuální informace o dětech podávají učitelky rodičům při každodenním setkávání, na třídních schůzkách a při individuálních konzultacích.

Úzkou spoluprací navázala škola s nedalekou základní školou. Několikrát týdně dochází děti do školy zacvičit si v tělocvičně, občas využívají prostory divadelního sálu pro pořádání vystoupení, děti se účastní společných olympiád nebo se zapojili do akce Celé Česko čte dětem a žáci základní školy docházeli do mateřské školy předčítat dětem knihy. Tato spolupráce napomáhá k obohacování vzdělávací nabídky a přispívá k bezproblémovému přechodu dětí do základní školy. Přínosná je také spolupráce se zřizovatelem, který přispívá škole na autobusovou dopravu na výlety a exkurze, nebo zapojením do jím organizovaného projektu s environmentálním zaměřením.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti konané v dubnu 2014 došlo k posílení zajištění bezpečnosti dětí, zaměstnanců a majetku školy, k modernizaci školní zahrady v přírodním stylu, vybudování dopravního hřiště a ke zlepšení materiální vybavenosti školy (včetně ICT techniky).
- Vedení školy se ve své činnosti řídilo doporučením z minulé inspekční činnosti, postupně došlo k obměně vnitřního vybavení tříd a díky zařazování moderních metod a forem práce s dětmi se zvýšila kvalita poskytovaného předškolního vzdělávání.

Silné stránky

- Vedením školy nastavený systém kontrolní a hospitační činnosti přináší pedagogům podporu a podněty pro další činnost.
- Ředitelka i ostatní zaměstnanci školy vytváří svým empatickým přístupem k dětem a vstřícným jednáním se zákonnými zástupci pozitivní školní klima, což podporuje dobré prosociální vztahy a vzájemnou spolupráci mezi jednotlivými účastníky vzdělávání.

- Zapojením školy do široké škály projektů se dlouhodobě daří získávat finanční prostředky, které jsou využívány k zajištění nadstandardních materiálních podmínek pro kvalitní předškolní vzdělávání.
- Vysoká kvalita vzdělávání ve třídě s Montessori pedagogikou, vycházející z každodenního využití pedagogické diagnostiky, podporuje individuální rozvoj dětí ve všech oblastech jejich osobnosti.
- Učitelkami promyšlená vzdělávací nabídka s využitím pestré škály metod a forem práce přispívá k vysokému zájmu dětí o nabízené aktivity a podporuje jejich přirozený zájem o učení.
- Rozsáhlá školní zahrada vybavená funkčními herními prvky, dopravním hřištěm a vyvýšenými záhony podporuje u dětí nejen zájem o spontánní pohyb, ale také o environmentální výchovu a zkušenosti se simulovanými dopravními situacemi.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Školou zpracovaná pedagogická diagnostika není v běžných třídách v dostatečné míře využívána pro plánování a realizaci diferencované vzdělávací nabídky respektující individuální možnosti dětí.
- Děti nejsou systematicky vedeny ke správnému úchopu kreslicích potřeb, jídelního příboru ani ke správnému sedu u stolu při pracovních činnostech a stravování.
- Poskytování kvalitní zpětné vazby probíhá jen v některých třídách, většinou však není využito prvků formativního hodnocení, které by dětem poskytlo informaci o jejich konkrétním pokroku.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zohledňovat při plánování a realizaci diferencované vzdělávací nabídky úroveň dosažených schopností a dovedností jednotlivých dětí zjištěné pedagogickou diagnostikou.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na oblast poskytování zpětné vazby s prvky formativního hodnocení, získané zkušenosti aplikovat do praxe.
- Dbát důsledně na korekci chybného úchopu kreslicích potřeb a jídelního příboru, vést děti ke správnému sedu na židli.
- Vybízet děti k využití pitného režimu ve třídách, vlastním příkladem je k tomu motivovat.
- Analyzovat podmínky využívání školní zahrady širokou veřejností a zajistit realizaci odpoledních činností na školní zahradě tak, aby veřejnost nenarušovala vzdělávací aktivity dětí přijatých k předškolnímu vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Duhová školka, platný od 1. 9. 2020, č. j. 19/2020-OŘ včetně aktualizace č. j. 19/2021-OŘ
2. Třídní vzdělávací programy ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
3. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
4. Evidence docházky dětí ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
5. Školní matrika mateřské školy ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
6. Diagnostické záznamy o dětech ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
7. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
8. Zápisy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
9. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vzhledem k dosaženému vzdělání a dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (vybraný vzorek)
11. Vybraný vzorek dokumentace vztahující se k bezpečnosti a ochraně zdraví ve školním roce 2021/2022
12. Vybraný vzorek dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění školního stravování pro školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Martina Slischková,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Martina Slischková v. r.

Mgr. Iveta Galušková,
školní inspektorka

Mgr. Iveta Galušková v. r.

Bc. Marcela Zahradníková,
kontrolní pracovnice

Bc. Marcela Zahradníková v. r.

V Ostravě 29. 6. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Martina Raková,
ředitelka školy

Bc. Martina Raková v. r.

V Ostravě 29. 6. 2022